

Č. 12.751.

Pojišťovací právo: * Činnost dopravního strážníka není prací převážně duševní ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 26/1929 Sb.

(Nález z 29. ledna 1937 č. 17.543/36.)

V ě c: Emil Sch. v Trutnově (adv. Dr. Artur Bloch z Prahy) proti rozh. min. soc. péče v Praze ze 7. března 1934 o pensijním pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím vyslovilo min. soc. péče k odvolání úřadovny B Všeobecného pensijního ústavu v Praze proti rozhodnutí zem. úřadu v Praze z 25. září 1930, že Emil Sch. v zaměstnání svém u městského úřadu v Trutnově v době od 6. března 1930 pensijnímu pojištění podle zákona č. 26/1929 Sb. nepodléhá. V důvodech uvedeno: Emil Sch. v časovém období 12ti hodin vykonává po dobu 6ti hodin službu dopravní, 3 hodiny policejní službu v ulicích a 3 hodiny t. zv. službu vnitřní. Tato služba, která záleží zejména v pracích kancelářských a jiných pracích písemných, zabírá mu pouze jednu čtvrtinu celé služební doby. Službu dopravní a službu bezpečnostní nelze však pokládati za práce převážně duševní, jež podle ustanovení § 1 odst. 2 pens. zákona č. 26/1929 Sb. zakládají pojistnou povinnost pensijní. Pod pojem prací převážně duševních dlužno zahrnouti pouze takové práce, při kterých podstatná část činnosti záleží v práci ducha, tedy v pochodech myšlenkových, které potřebují vnějšího písemného nebo ústního výrazu (příkazu, dispoice, prohlášení atd.). Pracemi převážně duševními nejsou však práce, při nichž zaměstnanec pouze prostými smysly získává skutkové poznatky, tyto zpracovává a uspořádává myšlenkovými pochody v určité závěry, jimiž fysický pracovní výkon je řízen. Ani okolnost, že práce vyžaduje určité zodpovědnosti, mimořádné pozornosti, opatrnosti a rozvahy a z toho vyplývajícího nepřetržitého napětí nebo určité odborné znalosti a zkušenosti, nestačí k tomu, aby bylo možno tuto práci kvalifikovati jakožto práci převážně duševní. Činnost uvedeného zaměstnance není možno zahrnouti ani pod ustanovení § 1 odst. 1 bodu 1 č. 2 zákona č. 26/1929 Sb. (práce kancelářské), poněvadž, jak z prohlášení samého zaměstnance jde najevo, zabírala mu tato jeho činnost pouze malou část ($\frac{1}{4}$) jeho celkové pracovní doby.

O stížnosti uvažil nss toto: — —

Spor jde jediné o to, vztahuje-li se na st-le supletorní ustanovení o d s t. 2 § 1 zákona č. 26/1929 Sb., stanovící pensijní pojistnou povinnost osob zaměstnaných na základě smluvního poměru služebního pracemi převážně duševními. Žal. úřad vyslovil v nař. rozhodnutí, že službu dopravní a bezpečnostní, tvořící podstatnou část činnosti st-lovy, nelze pokládati za práci převážně duševní, vyloživ, co je takovou prací rozuměti. Stížnost nepopírá správnost definice žal. úřadem podané, která ostatně je ve shodě s konstantní judikaturou nss, má však za to, že právě znaky v oné definici vytýčené dopadají na činnost st-lovu. Stížnosti nebylo však lze přisvědčiti.

Poukazuje-li stížnost stran služby dopravní k tomu, že st-l musí znáti předpisy upravující dopravu, které pak u výkonu služby uplatňuje, dáváje obecnstvu pokyny, nemohl soud shledati, že by již proto šlo o práci převážně duševní, neboť při každé práci musí zaměstnanec znáti směrnice, podle nichž ji má konati a vykazovati určité odborné znalosti. Při usměrňování dopravy jde o pouhé získávání skutkových poznatků prostými smysly na základě nichž jednoduchým myšlenkovým pochodem si dopravní strážník utvoří závěr, podle něhož pak udává vozidlům nebo chodcům směr nebo je přiměje k zastavení. Takovéto myšlenkové činnosti nemohou vtisknouti pracovním výkonům povahu práce duševní, neboť i dělník, jenž koná práci povahy naprosto fysické, má-li ji konati rozumně, neobejde se bez určitých činností myšlenkových, které řídí jeho fysickou práci (srov. nálezy Boh. A 2771/23, 2934/23 a 3447/24). I okolnost, že st-l u výkonu dopravní služby si koná záznamy a činí hlášení o porušení zákona, není znakem činnosti převážně duševní, neboť i zde jde o pouhé fixování poznatků získaných prostými smysly. Podávání, resp. sepisování eventuálních trestních oznámení nespadá však již do činnosti konané p ř í m o při službě dopravní, nýbrž je teprve výslednicí její a spadá pod t. zv. službu vnitřní a práci kancelářskou, o které nař. rozhodnutí pojednává na jiném místě.

Pokud jde o ostatní službu, zabírající 3 hodiny denně mimo službu dopravní a vnitřní, kterou žal. úřad označuje jako bezpečnostní, tvrdí stížnost, že se při ní jednalo o pochůzky za účelem zjištění trestných činů, vyšetřování okolností soudy nebo jinými úřady žádaného, výslechy, zapisování výslechů tohoto šetření na místě samém a referování příslušnému úřadu, kteréžto práce nutno kvalifikovati jako převážně duševní. Kdyby konání těchto prací skutečně vyplňovalo aspoň podstatnou část doby tří hodin, vyměřených pro t u t o službu, bylo by ovšem stížnosti přisvědčiti, avšak st-l v řízení správním sám udal, že služba ona pozůstává v patrolování na ulicích (Gassenpatrolle), a netvrdil nikterak, že by ona doba tří hodin byla zcela nebo aspoň v podstatné části vyplněna pracemi ve stížnosti uvedenými. Ježto pak výraz »Gassenpatrolle« podle svého pojmu nezahrnuje v sobě tyto práce a st-l netvrdil, že by ona šetření byla podstatnou částí jeho služby, jde o skutečnosti v řízení správním neuplatněné a proto v řízení před nss nepřipustné.

Č. 12.752.

Policejní věci. — Řízení správní: K odnětí vůdčího listu podle § 26 min. nař. č. 81/1910 ř. z. je povolán okresní nebo státní policejní úřad, v jehož obvodě se řidič zdržuje.

(Nález z 30. ledna 1937 č. 18.625/34.)

V ě c: Josef K. v Bukovicích proti rozh. zem. úřadu v Praze z 3. února 1934 o odnětí vůdčího listu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.